

Nr.107 (417) Antradienis, 1947 m. gegužės mėn. 20 d.

III metai

SUMMER WELLES APIE ITALIJĄ
Iš "New York Herald Tribune" 1947.V.17.

Demokratija Italijoje yra rimtame pavojuje. Jeigu tuojaus nebus griebtasi gydomųjų priemonių, jina gali mirti. Krikščionys demokratai pastoviai netenka savo pozicijų. Kai kurie iš jų vadų kaltinami kyšininkavimu. Bet svarbiausia priežastis, dėl ko jie netenka plačiųjų sluoksnių paramos, tai yra ministerio pirmininko de Gasperi nesugebėjimas pagerinti krašto ekonominę būklę ir palengvinti taikos sąlygas. Kairysis socialistų sparnas pasidarė visiškai atsidavęs komunistams, dešinysis socialistų sparnas taip pat neteikia vyriausybei efektyvios paramos. Komunistų įtaka greitai auga. Kiekvienas svarbesnis postas krašto administracijoje yra dabar komunistų rankose. Komunistų partija yra labai gerai aprūpinama pinigais. Jina turi savo žinioje slaptus Musolini deponitus (juos pagrobė partizanai besibaigiant karui), jie naudojami tomis italų lyromis, kurias pagavo jugoslaviai ir kurias jie dabar siunčia atgal per sieną. Atsakingi italų pareigūnai taip pat tvirtina, kad didelės sumos gaunamos tiesiai iš Maskvos. Komunistų partijos vadas Togliatti yra vienas iš gudriausių politikų visoje Vakarų Europoje. Jo partija yra gerai disciplinuota ir gerai suorganizuota. Per neseniai buvusius Sicilijoje rinkimus, kur paprastai būdavo konservatorių tradicinė stiprovė, komunistų propaganda buvo nepaprastu gausumu finansuojama. Todėl jina buvo nepaprastai efektyvi ir jos rezultatai tikrai įžymūs. Didžiulesiose Italijos miestuose komunistų centralės turi didelius kiekius ginklų. Ir ne tik šautuvų ar rankinių granatų, bet ir patrankų bei tankų. Valdžia praktiškai yra beginklė. Jeigu būtų sukilimas, jos padėtis yra beviltiška. Policija, kuri sudaryta iš buvusių nežymių fašistų, dabar yra visiškai parėjusi komunistų partijos įtakon. Valdžia galėtų remtis tikrai kerabinieriais, kurie išmėtyti po visą kraštą ir kurių tėra tik 65000. Kaip paskutiniai įvykiai parodė, komunistai gali suorganizuotą generalinio streiko pagalba sustabdyti visą pramonės gamybą ir nutraukti visą susisiekimą. Paskelbus Trumano planą pagėti Turkijai ir Graikijai, Sovietų Sąjunga atkreivė visą dėmesį į Italiją. Jeigu Italija virstų Rusijos satelitu, Graikijos ir Turkijos nepriklausomybė būtų fikcija. Prancūzų komunistai pirmą kartą istorijoje savo kaimynystėje turėtų komunistinę vyriausybę. Visas Viduržemio jūros status quo radikaliai pasikeistų. Jeigu įvykių raida nebus sukludyta, Amerika stovi prieš dilemą, kuri yra rimčiausia nuo pat karo pabaigos. Demokratai, kurie pro forma valdo Italiją niekuo negalės spirti prieš komunistų pinigų ir propagandos spaudimą į šią beviltišką tautą, jeigu neateis materialinė ir moralinė parama. Tokia parama turi ateiti iš Amerikos.

Komunizmas proporcingai auga. O tačiau šį momentą atstovų rūmai pasirinko sumžinti prezidento Trumano numatytą palengvinimui užsienio vargų skirtą sumą nuo 350 milijonų iki 200 milijonų. Jeigu nebus ta suma atstatyta, tai Italija negalės gauti minimumo, kuris yra reikalingas sustabdyti augančiam nerimui (Italijoje). Jeigu pagalba ateitų, demokratų vadų rankos sustiprėtų ir padidėtų tautos pasitikėjimas reikalingumu išleikyti tradicinius ryšius su Vakarais. Bet kas svarbiausia, tai kad dabartiniu metu, ypač jeigu taikos sutartis būtų ratifikuota, yra reikalinga, kad mūsų valdžia tuojaus kategoriškai pareikštų, kad jina nėra nesuinteresuota Italijos likimu, ir kad jina užtikrintų Italijos vyriausybę ir tautą, kad bus

1947 m. gegužės mėn. 20 d.

Dienos Žinios

2

duota tokia parama, kokia tik būtų reikalinga sustabdyti pasikėsinius primesti italams svetimą sistemą prieš žmonių valią. Amerikos užsienių politika tik retai kada yra buvusi daugiau trumparegė, kaip dabartinė politika Italijos atžvilgiu. Bet dar tebėra progų išvengti i,vykių raidos, kuri baigtųsi didžiausia nelaimė; svarbu kad būtų griebiamasi reikiamos ir drąsios sąveikos. Europos demokratijos ateitis priklauso nuo Italijos likimo, o Amerikos ateitis priklauso nuo Europos demokratijos likimo.

MÜNCHENO RADIOJO ŽINIOS V.19.

- Italijos vyriausybė įteikė UN generaliniam sekretoriui oficialų raštą, prašydama priimti ją į Suvienytų Tautų tarną. Tačiau šymo tolimosnė eiga priklauso nuo to ar greit bus ratifikuota Italijos teikos sutartis.

- Italijos komunistų vadas Togliatti paskelbė, kad jo partija įeis į naujai sudaromą Italijos vyriausybę.

- Anglijos premjeras Attlee padarė vakarienų Turkijos parlamentarų grupei, kuri šiuo metu vieši Anglijoje. Vakarienėje dalyvavo Edenas, taip pat Anglijos karo ministeris ir daug kitų žymių anglų.

- Persijos karo ministeris praneša, kad įsakyta visiškai uždarinti Persijos - Rusijos sieną.

- Vokiečių įstaigos renka medžiagą įrodyti, kad dabartinis dvigubas vasaros laikas neatnešą naudos, o tik žalingą. Au ta įrodoma medžiaga jie kreipsis į Berlyną.

- Oras numatomas šiltėsnis.

STOVYKLOS GYVENIMAS

Stovyklos paštas praneša, kad norintieji gauti laikraščius per birželio mėn., prašomi iki V.25 d. susimokėti prenumeratą už birželio mėnesį.

Nauji leidiniai:

1. Dienos be tėvynės, Flensburgo lietuvių metraštis 1946.I.1. Kaina 100,- RM.

2. Dipl.inž. Vrubiko Akmens Anglys - Belgijos auksas, išleista Würzburgė 1947 m. Kaina 2,50 RM.

Stov.pašto v-jas

- Kai kuriuose koridoriuose bei išvietėse nepalaikoma švara, kas sudaro pavojų stovyklos gyventojų sveikatai. Kambarių seniūnai ir gyventojai prašomi švarą palaikyti, kad nereikėtų griebtis senkojų.

Komitetas